

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017

Pag. 1/21

FACULTATEA DE FARMACIE
PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE
CATEDRA DE FARMACIE SOCIALĂ "VASILE PROCOPÎȘIN"

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și evaluării curriculare, facultatea de Farmacie, Proces verbal Nr. 2 din **21 decembrie 2017**
Președinte, dr. șt. farm., conf. univ.

UNCU Livia

APROBATĂ

la ședința Consiliului facultății de Farmacie, Proces verbal Nr. 2 din **22 decembrie 2017**
Decanul facultății, dr. șt. farm., conf. univ.

CIOBANU Nicolae

APROBATĂ

la ședința Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopișin”, Proces verbal Nr. 3 din **01 noiembrie 2017**
Șef catedră, dr. șt. farm., conf. univ.

BRUMĂREL Mihail

CURRICULUM

DISCIPLINA: MANAGEMENT ȘI LEGISLAȚIE FARMACEUTICĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 2/21	

I. PRELIMINARI

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională /specialității**

Managementul și legislația farmaceutică ca disciplină academică stabilește drept bază științifică a ei managementul ca știință a conducerii și dreptul ca bază teoretică a legislației – componente indispensabile a procesului managerial. Specificul disciplinei este condiționat de reînnoirea permanentă a actelor legislative și normative care, în mare măsură, constituie conținutul aplicativ al postulatelor teoretico-științifice. Prin conținutul său, disciplina prezintă o abordare științifico-practică al elementelor și proceselor caracteristice sistemului farmaceutic ce funcționează în condițiile economiei de piață, fiind totodată bază pentru o înțelegere mai bună a cursurilor speciale de marketing farmaceutic, antreprenoriat, îngrijiri farmaceutice, etc.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Fiind o disciplină de profil farmaceutic Managementul și legislația farmaceutică urmărește pregătirea viitorului farmacist pentru desfășurarea activității sale în cadrul întreprinderilor farmaceutice și instituțiilor medico-sanitare pe problemele ce țin de conținutul și aplicarea legislației privind desfășurarea activității farmaceutice, fondarea și organizarea activității întreprinderilor farmaceutice, organizarea locurilor de muncă, relațiile în colectivul de muncă, activitățile autorităților locale și de stat și instituțiilor de coordonare a activității farmaceutice, exercitarea activității economice, însușirii metodelor de evidență, analiză și programare a activității economico-financiare a întreprinderilor farmaceutice și alte domenii de activitate orientate spre satisfacerea cerințelor populației și instituțiilor medico-sanitare în medicamente, alte produse farmaceutice și servicii farmaceutice calitative, eficiente și inofensive.

Având ca obiecte de studiu medicamentul și omul bolnav – consumator de medicamente – ca elemente centrale ale proceselor manageriale, care se desfășoară în cadrul sistemului farmaceutic și întru realizarea scopului menționat mai sus disciplina are următoarele sarcini:

a) să ofere specialiștilor cunoștințe în domeniul:

- ♦ bazelor științifice ale managementului și legiferării, cunoașterii proceselor manageriale și a actelor legislative și normative în domeniul medicamentului și activității farmaceutice;
- ♦ concepțiilor contemporane ale asistenței farmaceutice;
- ♦ principiilor de reglementare a relațiilor în sfera circulației medicamentelor;
- ♦ organizării, coordonării și funcționării sistemului de asigurare a calității produselor farmaceutice;
- ♦ organizării controlului asupra desfășurării activității farmaceutice în cadrul întreprinderilor de producere și a celor de distribuție a medicamentelor;
- ♦ licențierii și acreditării întreprinderilor farmaceutice, autorizării medicamentelor și al importului lor;
- ♦ principiilor de formare a prețurilor pentru medicamente;
- ♦ bazelor manageriale și legislativ-normative de organizare și funcționare a întreprinderilor farmaceutice;
- ♦ bazelor economice, evidenței și gestiunii aplicate în întreprinderile farmaceutice.

b) să asigure însușirea deprinderilor practice privind:

- ♦ conducerea colectivelor de muncă din cadrul întreprinderilor farmaceutice;
- ♦ formarea și analiza sortimentului de produse pentru întreprinderea farmaceutică;
- ♦ primirea, examinarea și taxarea rețetelor, organizarea preparării și eliberarea medicamentelor temporale și a celor industriale;
- ♦ comunicarea cu colegii de lucru și cu consumatorii de medicamente;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 3/21

- organizarea activității întreprinderilor farmaceutice și a subdiviziunilor lor;
- întocmirea comenzilor, recepționarea, depozitarea și organizarea păstrării corecte a produselor farmaceutice;
- organizarea controlului farmaceutic intern în cadrul întreprinderilor farmaceutice;
- folosirea metodelor de elaborare a indicatorilor economici incluși în planul de afaceri pentru întreprinderile farmaceutice;
- aplicarea metodelor de determinare a necesarului de medicamente pentru diferite niveluri ale sistemului de sănătate;
- procedurile de efectuare și perfectare a rezultatelor inventarierii valorilor materiale;
- aplicarea procedurilor și principiilor de evidență a valorilor materiale, cadrelor, activității economico-financiare, mijloacelor fixe, muncii și salarizării etc.;
- aplicarea mecanismelor de formare a prețurilor pentru medicamente;
- determinarea nivelului accesibilității fizice și economice a medicamentelor pentru populație;
- aplicarea sistemelor computerizate pentru rezolvarea diverselor probleme din domeniul medicamentului și activității farmaceutice.

• **Limbile de predare a disciplinei:** română, engleză.

• **Beneficiari:** studenții anului IV, facultatea de Farmacie, specialitatea Farmacie.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codurile disciplinei	S.07.O.069 S.08.O.076		
Denumirea disciplinei	Management și legislație farmaceutică		
Responsabil de disciplină	Mihail Brumărel , dr. șt. farm., conf. univ.		
Anul	IV	Semestrele	7, 8
Numărul de ore total, inclusiv:			300
Curs	34	Lucrări practice/de laborator	136
Seminare	-	Lucrul individual	130
Forma de evaluare	C, E	Numărul de credite	10

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să definească noțiunile de bază: sistem, abordare sistemică, drept, legislație, activitate farmaceutică, etc.;
- ✓ să definească conceptele de bază ale managementului, noțiunile generale ale managementului ca știință și disciplină academică;
- ✓ să cerceteze procesele de muncă în colectiv pentru optimizarea lor;
- ✓ să cunoască abordările contemporane, doctrinele și școlile manageriale moderne;
- ✓ să cunoască algoritmii de luare a deciziilor în practica managementului farmaceutic;
- ✓ să cunoască evoluția și teoriile managementului;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 4/21

- ✓ să cunoască funcțiile managementului modern și rolul lor în activitatea de conducere;
- ✓ să cunoască metodele de studiere a muncii și determinare a eficacității muncii farmaciștilor la diferite locuri de muncă în unitățile farmaceutice;
- ✓ să cunoască necesitățile de dotare și organizare ergonomică a locurilor de muncă în unitățile farmaceutice;
- ✓ să cunoască specificul managementului farmaceutic: structura, scopurile și funcțiile;
- ✓ să cunoască tipurile de organizații, cerințele către organizația formală și caracteristicile ei;
- ✓ să cunoască specificul funcțiilor managementului în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ să cunoască structura sistemului de sănătate în Republica Moldova, structura organizatorică a organelor de coordonare în asistența populației cu medicamente;
- ✓ să cunoască rolul și scopul farmaciei și a farmacistului în cadrul sistemului de sănătate;
- ✓ să cunoască legislația în domeniul activității farmaceutice și a medicamentului;
- ✓ să cunoască principiile și criteriile de autorizare a medicamentelor;
- ✓ să cunoască structura documentației însoțitoare la solicitarea autorizării diferitor medicamente;
- ✓ să cunoască condițiile și documentația necesară pentru producerea industrială a medicamentelor;
- ✓ să cunoască măsurile de asigurare a calității produselor farmaceutice;
- ✓ să cunoască principiile de extindere și amplasare a farmaciilor;
- ✓ să deprindă metodele principale de dirijare, cât și particularitățile utilizării lor în colectivul farmaceutic;
- ✓ să cunoască activitățile de dirijare a întreprinderilor farmaceutice: planificare, organizare, motivare și control necesare pentru formularea și atingerea scopului scontat;
- ✓ să cunoască nomenclatorul serviciilor farmaceutice esențiale;
- ✓ să posede regulile de prescriere și eliberare a medicamentelor;
- ✓ să posede tipurile de control farmaceutic intern;
- ✓ să cunoască termenii de păstrare a medicamentelor preparate în farmacie;
- ✓ să cunoască cerințele de bază ale regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ să cunoască particularitățile verificării integrității valorilor materiale;
- ✓ să cunoască normele legale privind controlul exercitării activității farmaceutice;

la nivel de aplicare:

- ✓ să determine aptitudinile manageriale, stilul de conducere al conducătorului;
- ✓ să determine specificul funcțiilor managementului farmaceutic;
- ✓ să realizeze funcțiile de planificare, organizare, coordonare, motivare și control a diferitor activități farmaceutice;
- ✓ să identifice factorii mediului intern și extern de influență a activității unităților farmaceutice și de adoptare a deciziilor;
- ✓ să realizeze activitățile de dotare și organizare ergonomică a locurilor de muncă în unitățile farmaceutice;
- ✓ să asigure securitatea muncii, respectarea regulilor sanitare de igienă personală și a muncii;
- ✓ să argumenteze formele juridico-organizatorice de activitate, în vederea fondării întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să definitiveze documentele de autorizare a activității farmaceutice;
- ✓ să poată identifica factorii mediului intern și extern de activitate a unităților farmaceutice;
- ✓ să organizeze activitățile de aprovizionare a întreprinderilor farmaceutice și de furnizări farmaceutice;
- ✓ să asigure sortimentul optimal de produse farmaceutice pentru diferite nivele de asistență farmaceutică;
- ✓ să determine necesarul pentru diferite grupe de produse farmaceutice;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 5/21	

- ✓ să întocmească comenzi (cerințe) privind aprovizionarea cu produse farmaceutice;
- ✓ să creeze condiții de organizare a păstrării produselor farmaceutice;
- ✓ să repartizeze produsele farmaceutice conform grupelor de organizare a păstrării;
- ✓ să argumenteze structura organizatorică a farmaciei de acces public în dependență de condițiile de desfășurare a activității ei;
- ✓ să amenajeze și să doteze locurile de muncă în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ să repartizeze obligațiunile de serviciu între angajații întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să determine necesarul de personal pentru diferite subdiviziuni ale întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să selecteze cadrele pentru diferite posturi farmaceutice;
- ✓ să organizeze regimul de lucru și activitatea întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să determine necesarul în resurse umane pentru farmacie;
- ✓ să organizeze activitatea de asistență cu medicamente, de aprovizionare, de preparare a medicamentelor, de evidență și gestiune a farmaciei;
- ✓ să organizeze activitățile de prestare a serviciilor farmaceutice esențiale;
- ✓ să elibereze produse farmaceutice cu și fără prescripție medicală;
- ✓ să asigure toate condițiile de respectare a regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ să asigure respectarea regimului farmaceutic în procesul de preparare a medicamentelor;
- ✓ să prepare forme farmaceutice conform prescripțiilor medicale;
- ✓ să aplice tipurile de control farmaceutic intern și să aprecieze calitatea medicamentelor;
- ✓ să definitiveze (eticheteze) formele farmaceutice preparate în farmacie;
- ✓ să aplice și să utilizeze în practica instituțiilor medico-sanitare principiile Formularului Farmacoterapeutic;
- ✓ să posede diverse procedee de analiză și să determine necesarul pentru medicamentele incluse în Formularul Farmacoterapeutic al instituției medicale;
- ✓ să asigure organizarea funcționării eficiente a farmaciei instituției medicale;
- ✓ să asigure crearea sortimentului de produse farmaceutice necesar instituției medicale;
- ✓ să organizeze aprovizionarea farmaceutică a instituției medico-sanitare prin aplicarea procedurilor de achiziții centralizate;
- ✓ să organizeze controlul păstrării și utilizării raționale a medicamentelor în secțiile spitalului;
- ✓ să țină evidența medicamentelor și articolelor de uz medical în farmacia instituției medicale;
- ✓ să întocmească și să prezinte rapoarte de gestiune privind circulația valorilor materiale în farmacia instituției medicale;
- ✓ să determine rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure activitatea eficientă a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure planificarea, organizarea, coordonarea și controlul activității farmaceutice;
- ✓ să posede abilități privind remunerarea și stimularea muncii;
- ✓ să posede abilități privind gestionarea resurselor umane, materiale, financiare și informaționale ale întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să țină evidența operațiilor de gospodărire și financiare;
- ✓ să întocmească planuri de afaceri pentru diferiți indicatori de activitate a întreprinderii farmaceutice;
- ✓ să posede deprinderi în vederea sistematizării și prelucrării datelor obținute ca rezultat al activității economice;
- ✓ să organizeze activitatea de evidență și gestiune a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să efectueze inventarierea diferitor tipuri de valori materiale;
- ✓ să perfecteze documentele conform rezultatelor inventarierii valorilor materiale;
- ✓ să poată aplica normele perisabilității naturale în dependență de rezultatele inventarierii valorilor materiale;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 6/21

- ✓ să efectueze inspectarea farmaciilor, a altor întreprinderi farmaceutice cu scopul aprecierii calității asistenței farmaceutice;
- ✓ să selecteze și să aplice procedeele și metodele noi în activitatea farmaceutică;

la nivel de integrare:

- ✓ să determine specificul utilizării diferitor metode de luare a deciziilor în activitatea farmaceutică;
- ✓ să aplice bazele teoretice ale managementului în soluționarea problemelor practice întâlnite în activitatea farmaceutică;
- ✓ să aplice metodele de studii manageriale în practica farmaceutică;
- ✓ să aprecieze nivelul asistenței farmaceutice și să elaboreze strategiile de optimizare a ei;
- ✓ să aprecieze conformitatea condițiilor de desfășurare a activității farmaceutice pentru diferite întreprinderi;
- ✓ să determine conținutul și direcțiile de realizare a conceptului de activitate farmaceutică;
- ✓ să definească principiile generale de organizare și funcționare a întreprinderilor farmaceutice cu diverse forme juridice de activitate;
- ✓ să asigure organizarea păstrării conforme a produselor farmaceutice în activitatea de aprovizionare a întreprinderilor farmaceutice și spitalicești;
- ✓ să analizeze situația privind nivelul de asistență farmaceutice pentru diverse teritorii administrative în baza diferitor criterii;
- ✓ să asigure procesul decizional al activității farmaceutice;
- ✓ să asigure respectarea eticii și deontologiei farmaceutice;
- ✓ să propună măsuri de asigurare a dezvoltării stabile a întreprinderii farmaceutice;
- ✓ să asigure unitatea activității de prestare a serviciilor de calitate și a activității economice a întreprinderii farmaceutice în baza principiului de obținere a beneficiului pentru sănătatea populației;
- ✓ să aprecieze performanțele/neconformitățile întreprinderii farmaceutice, în baza rezultatelor inspecției;
- ✓ să propună măsuri de ajutor metodic întreprinderilor farmaceutice pentru înlăturarea neconformităților depistate în rezultatul inspecției și prevenirii încălcărilor normelor legale;

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru buna însușirea a disciplinei sunt necesare cunoașterea:

- ✓ exigențelor sanitaro-igienice față de amplasarea și extinderea întreprinderilor farmaceutice și încăperilor lor;
- ✓ evaluării condițiilor igienice și antiepidemice din întreprinderile farmaceutice;
- ✓ igienei muncii angajaților și asigurarea regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ sistemului economic al societății și relațiile de proprietate;
- ✓ esenței și trăsăturilor de bază ale economiei de piață, bazelor antreprenoriatului, activităților întreprinderii (firmei) în economia contemporană;
- ✓ noțiunilor de bază ale asigurării financiar-economice a ocrotirii sănătății și economiei instituției medicale;
- ✓ noțiunilor de marketing și posibilitățile aplicării lui în practica ocrotirii sănătății.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 7/21

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. te-meii	TEMA	Numărul de ore		
		Pre-legeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Caracteristica generală a managementului. Elemente ale managementului în activitatea farmaceutică. Introducere în management. Concepte de bază și caracteristicile managementului modern. Evoluția teoriilor manageriale. Managementul contemporan - tip specific al activității de conducere. Managementul comparat. Caracteristici specifice managementului farmaceutic. Procesul de conducere. Funcțiile de planificare, de organizare, de coordonare, de motivare-antrenare, de evaluare-control. Particularități privind funcțiile managementului farmaceutic.	2	8	6
2.	Managementul procesului de conducere. Deciziile în procesul de dirijare. Metode și tipuri de conducere. Stiluri de conducere și tipuri de conducători. Particularitățile activității conducătorului. Ierarhia managerială. Roluri și responsabilități manageriale. Definierea și clasificarea deciziilor. Factorii care influențează procesul decizional. Etapele procesului decizional. Metode și modele de adoptare a deciziilor. Aplicarea deciziilor în activitatea farmaceutică.	2	8	6
3.	Managementul organizației. Organizația și procesul managerial. Mediul de activitate al organizației farmaceutice. Specificul întreprinderii farmaceutice ca organizație. Organizația eficientă. Ergonomia locurilor de muncă în întreprinderile farmaceutice. Managementul timpului. Metode de optimizare a managementului timpului. Metode de studiere a muncii. Managementul resurselor umane. Funcțiile managementului resurselor umane. Etapele managementului resurselor umane.	1	4	6
4.	Sănătate publică. Sistemul de sănătate. Sistemul de sănătate al Republicii Moldova. Asistența medicală primară. Asistența medicală de staționar (spitalicească). Asistența medicală urgentă. Asistența medicală mamei și copilului. Medicina legală. Sistemul de sănătate publică (medicină preventivă). Principiile de bază a asigurărilor obligatorii în medicină. Politica națională de sănătate. Sistemul farmaceutic. Coordonarea sistemului farmaceutic. Noțiuni generale de sistem și coordonare. Sistemul farmaceutic – subsistem al ocrotirii sănătății. Caracteristica sistemului farmaceutic al Republicii Moldova. Direcții de dezvoltare. Principiile asistenței farmaceutice. Coordonarea sistemului farmaceutic în Republica Moldova. Direcții strategice ale coordonării farmaceutice. Nivelul tactic. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.	1	4	6
5.	Noțiuni generale de drept și legislație. Noțiuni generale de drept, legislație, legiferare. Clasificarea normelor juridice. Sistemul de drept. Elaborarea și sistematizarea actului normativ. Legislația farmaceutică – ramură de legislație a sănătății. Politica de stat în domeniul medicamentului (PSM). Scopul general, sarcinile și conținutul. Legea cu privire la activitatea farmaceutică și aplicarea ei în domeniul activității farmaceutice. Legea cu privire la medicamente și aplicarea ei în domeniul activității farmaceutice. Legislația în domeniul stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor. Convențiile internaționale în domeniul stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor. Cerințe și condiții speciale stabilite în Republica Moldova. pentru producerea, utilizarea, comercializarea, depozitarea și păstrarea stupefiantelor, psihotropelor și	1	4	5

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 8/21

Nr. teme	TEMA	Numărul de ore		
		Pre-legeri	Lucrări practice	Lucru individual
	toxicelor. Corelația legislației farmaceutice cu alte ramuri ale legislației.			
6.	Activitatea farmaceutică și autorizarea exercitării ei. Noțiunea de „activitate farmaceutică” și caracteristica ei. Exercițarea activității farmaceutice. Autorizarea activității farmaceutice.	2	4	4
	Totalizare pe temele 1-6.	-	4	4
7.	Medicamentul și alte produse farmaceutice ca obiect de studiu al asistentei farmaceutice. Definiții. Clasificarea produselor utilizate în medicină. Priviri generale asupra importanței medicamentelor. Particularitățile specifice ale medicamentului. Etapele principale de elaborare a medicamentelor. Denumiri și clasificări de medicamente. Medicamente esențiale. Standarde internaționale, europene și naționale de asigurare a inofensivității, eficienței și calității medicamentelor. Principiile de organizare a păstrării medicamentelor și altor produse farmaceutice. Autorizarea medicamentelor. Noțiuni generale. Scopul și ordinea autorizării. Principiile și criteriile autorizării medicamentelor. Documentația de autorizare. Comisia Medicamentului. Nomenclatorul de stat al medicamentelor. Certificatul de înregistrare. Particularități ale autorizării medicamentelor în Uniunea Europeană. Autorizarea dispozitivelor medicale.	1	4	6
8.	Asigurarea calității medicamentelor. Noțiuni generale de calitate a medicamentelor. Caracteristica generală a sistemului de asigurare a calității medicamentelor în Republica Moldova. Activitatea Laboratoarelor pentru controlul calității medicamentelor. Tipurile controlului de stat a medicamentelor și caracteristica lor. Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor. Monitoring-ul reacțiilor adverse. Producerea industrială a medicamentelor. Cerințe generale pentru producerea medicamentelor. Caracteristica generală a sistemului de producere a medicamentelor în Republica Moldova. Autorizarea producerii de medicamente. Documentația tehnologică. Uzina farmaceutică. Laboratorul de microproducție farmaceutică. Organizarea activității.	1	4	6
9.	Aprovizionarea cu medicamente. Caracteristica sistemului de aprovizionare cu medicamente. Ciclul de aprovizionare cu medicamente. Importul de medicamente. Ordinea (procesul tehnologic) de realizare a importului de medicamente în Republica Moldova. Autorizarea importului de medicamente. Donații de medicamente. Depozitul farmaceutic, sarcinile și funcțiile lui. Structura organizatorică. Organizarea lucrului în secțiile depozitului farmaceutic. Relațiile depozitului cu producătorii de medicamente și beneficiarii. Determinarea necesarului de medicamente – principii și metode. Contractele de colaborare. Recepția și organizarea păstrării medicamentelor și altor produse farmaceutice. Evidența circulației a produselor la depozitul farmaceutic. Reguli de bună practică de distribuire a produselor farmaceutice.	2	8	4
10.	Sistemul de asistență farmaceutică a populației în condiții de ambulator. Caracteristica generală a sistemului de asistență farmaceutică. Principiile de organizare a asistenței farmaceutice. Extinderea și amplasarea farmaciilor. Norme de extindere a rețelei de farmacii. Aprecierea calității sistemului	2	8	4

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 9/21

Nr. teme	TEMA	Numărul de ore		
		Pre-legeri	Lucrări practice	Lucru individual
	<p>de asistență farmaceutică.</p> <p>Farmacia de acces public. Sarcina și funcțiile farmaciei de acces public. Tipuri de farmacii. Cerințe față de încăperile și spațiul farmaciei. Planul de amplasare a încăperilor.</p> <p>Cerințe privind asigurarea regimului sanitar în farmacie. Cerințe sanitare către: încăperi și utilaj, dereticarea încăperilor și utilajului farmaceutic, igiena personală a lucrătorilor întreprinderilor farmaceutice. Regulile sanitare către producerea, transportarea și păstrarea apei purificate și apei pentru injecții. Cerințe sanitare către încăperile pentru prepararea medicamentelor în condiții aseptice.</p> <p>Organizarea activității farmaciei comunitare. Structura organizatorică. Organizarea locurilor de lucru. Specificul organizării lucrului în secțiile farmaciei. Sarcina și funcțiile secției de stocuri materiale. Filialele farmaciilor de acces public. Personalul farmaciei.</p> <p>Responsabilitatea materială și aplicarea ei în întreprinderile farmaceutice.</p>			
11.	<p>Managerul farmaciei. Procesul de dirijare. Resursele umane ale sistemului farmaceutic. Managerul farmaciei – principala autoritate a întreprinderii. Cerințe către personalitatea managerului farmaciei. Organizarea muncii farmacistului-diriginte. Relația farmacist-diriginte – subordonat. Aspecte de etică managerială. Particularitățile activității managerului farmaciei.</p> <p>Pregătirea, utilizarea și atestarea cadrelor farmaceutice. Etica și deontologia farmaceutică. Protecția muncii farmacistului. Contractul individual de muncă. Conținutul și ordinea de încheiere a lui.</p>	2	4	4
	<p>Totalizare pe temele 7-11. Colocviu.</p>	-	4	4
12.	<p>Normele legale de prescriere a medicamentelor. Regulile generale de prescriere a medicamentelor. Rechizitele rețetei și particularitățile de îndeplinire a lor. Particularitățile de prescriere a rețetelor pentru diverse grupe de medicamente (stupefiante, toxice, psihotrope, etc.), categorii de populație și bolnavi. Prescrierea rațională a medicamentelor.</p>	2	8	5
13.	<p>Primirea, taxarea și înregistrarea rețetelor. Primirea rețetelor. Principiile de bază de taxare a rețetelor. Metodele de înregistrare a rețetelor. Caracteristica și evidența primară a recepturii.</p>	2	8	5
14.	<p>Organizarea procesului tehnologic de preparare a medicamentelor în farmacie. Sarcina și funcțiile secției de preparare a medicamentelor. Sala de receptură. Cerințe. Utilizarea. Organizarea locurilor de lucru de preparare a diferitor forme medicamentoase. Regulile generale de preparare a medicamentelor. Măsurile de accelerare a procesului de preparare a medicamentelor și asigurării calității lor. Prepararea medicamentelor sub formă de elaborări farmaceutice. Evidența elaborărilor farmaceutice.</p> <p>Controlul calității medicamentelor preparate în farmacie. Factorii ce condiționează calitatea medicamentelor. Organizarea controlului calității medicamentelor preparate în farmacii. Tipurile și evidența controlului farmaceutic intern. Aprecierea calității formelor medicamentoase extemporale.</p> <p>Etichetarea medicamentelor și eliberarea lor din farmacie. Tipurile și conținutul etichetelor pentru definitivarea medicamentelor preparate în farmacie. Eliberarea medicamentelor din farmacie.</p> <p>Cazuri deosebite de eliberare a medicamentelor. Eliberarea gratuită și cu</p>	2	4	8

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 10/21

Nr. teme	TEMA	Numărul de ore		
		Pre-legeri	Lucrări practice	Lucru individual
	Înlesniri a medicamentelor. Medicamentele OTC.			
15.	Managementul și legislația asistenței farmaceutice a populației în condiții de staționar. Caracteristica generală a sistemului de aprovizionare farmaceutică a spitalelor. Farmacia de spital. Organizarea activității. Componenta încăperilor. Regulile prescrierii medicamentelor pentru bolnavii de staționar. Primirea comenzilor, organizarea preparării și eliberarea medicamentelor. Evidența primară în farmacia de spital. Sistemul de formular. Determinarea necesarului de medicamente pentru staționar. Achiziționări centralizate de medicamente pentru necesități publice. Norme și recomandări privind achizițiile publice de medicamente. Organizarea concursurilor centralizate. Conceptul farmaciei clinice. Caracteristica generală a activității farmacistului clinician. Organizarea lucrului cu bolnavii spitalizați.	2	8	6
	Totalizare pe temele 12-15.	-	4	4
16.	Evidența în întreprinderile farmaceutice. Noțiuni generale de evidență. Scopul și sarcinile evidenței. Cerințele față de evidență. Tipurile și etaloanele evidenței. Documentele de evidență. Prețurile produselor farmaceutice. Noțiuni de prețuri. Factorii ce determină prețurile. Politici de stabilire a prețurilor. Sisteme de reglementare a prețurilor pentru medicamente. Baza de calcul și metodologia de stabilire a prețurilor pentru produsele farmaceutice în Republica Moldova.	2	4	8
17.	Evidența circulației produselor farmaceutice. Evidența intrărilor și particularitățile recepționării produselor farmaceutice. Regulile de recepție. Sursele suplimentare de majorare sumara a stocurilor de produse farmaceutice. Rulajul și componența lui. Rulajul – însemnătatea, tipurile și structura. Scopul de bază și sarcinile dirijării cu rulajul în întreprinderile farmaceutice. Determinarea indicilor volumului și structurii rulajului. Documentarea rulajului. Evidența rulajului prin numerar și prin virament. Evidența eliberării gratuite și cu înlesniri a medicamentelor. Stocurile de produse ale întreprinderilor farmaceutice. Clasificarea și destinația stocurilor. Analiza și determinarea normativelor de produse în întreprinderile farmaceutice. Planificarea intrărilor de produse farmaceutice. Alte tipuri de consum a produselor farmaceutice: pentru necesități de gospodărire, acordarea primului ajutor medical, controlul calității; pierderi naturale; decontări; transfer în alte grupe de evidență. Reevaluarea produselor farmaceutice. Transferul intern al produselor farmaceutice. Documentația de evidență și gestiune a persoanelor gestionare. Evidența cantitativă a circulației medicamentelor.	2	8	4
18.	Evidența circulației altor valori materiale în întreprinderile farmaceutice. Evidența ambalajului, ustensilelor, produsului vegetal medicamentos, și altor valori materiale. Active pe termen lung. Componenta. Mijloacele fixe. Evidența circulației mijloacelor fixe. Uzura și amortizarea mijloacelor fixe. Determinarea eficienței utilizării mijloacelor fixe. Evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată. Fluxul mijloacelor bănești în întreprinderile farmaceutice. Sarcinile evi-	2	4	6

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 11/21

Nr. teme	TEMA	Numărul de ore		
		Pre-legeri	Lucrări practice	Lucru individual
	dentei mijloacelor bănești. Evidența mijloacelor bănești în numerar. Operațiile de încasare și de cheltuieli a banilor și documentarea lor. Întocmirea registrului de casa. Conturile bancare ale întreprinderilor farmaceutice. Evidența operațiilor de trecere la cont și decontări de pe cont. Sisteme de plată fără numerar. Datorii debitoare și creditoare.			
19.	Consumurile și cheltuielile întreprinderilor farmaceutice. Noțiuni de consumuri și cheltuieli. Clasificarea. Evidența cheltuielilor. Codul fiscal. Impozitele stabilite în Republica Moldova. Impozitarea întreprinderilor farmaceutice. Evidența muncii și salarizării. Indicii muncii și salarizării. Fondul de salarizare. Efectivul de personal. Productivitatea muncii. Scopul evidenței muncii și salarizării. Evidența efectivului de personal și a timpului de munca. Formele și sistemele de salarizare. Determinarea soldelor de funcție a personalului farmaceutic. Suplimente și sporuri la salariu. Rețineri din salariu. Subvenții de asigurării sociale. Gestiunea întreprinderilor farmaceutice. Rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor farmaceutice. Rabatul comercial și caracteristica lui economică. Formarea rabatului comercial. Factorii care influențează rabatul comercial. Determinarea rabatului comercial realizat și nerealizat. Determinarea rezultatelor activității economico-financiare (venitului, beneficiului și rentabilității) întreprinderii farmaceutice. Rapoartele financiare. Bilanțul contabil. Noțiuni generale de bilanț contabil.	1	8	6
20.	Managementul controlului exercitării activității farmaceutice. Noțiuni generale privind funcția de control farmaceutic. Caracteristica sistemului controlului de stat asupra activității farmaceutice. Organele controlului de stat asupra activității farmaceutice și funcțiile lor. Inspectoratul Farmaceutic. Sarcinile și funcțiile lui. Organizarea activității de inspecție farmaceutică. Tipurile de inspecție. Obligațiunile farmaciștilor - inspectori. Codul contravențional și codul penal și aplicarea lor în domeniul activității farmaceutice. Evaluarea și acreditarea întreprinderilor farmaceutice. Inventarierea valorilor materiale în întreprinderile farmaceutice. Noțiuni generale. Comisia de inventariere. Modul general de efectuare a inventarierii. Particularitățile de inventariere a diferitor tipuri de valori materiale. Determinarea rezultatelor inventarierii. Indicații privind întocmirea formularelor utilizate la inventariere.	2	4	5
	Totalizare pe teme 16-20.	-	4	4
	Atestarea deprinderilor practice	-	4	4
	Total ore	34	136	130

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 12/21

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
1. Managementul și aplicarea elementelor (componentelor) lui în domeniul farmaceutic.	
<ul style="list-style-type: none">✓ să definească conceptele de bază ale managementului, noțiunile generale ale managementului ca știință și disciplină academică;✓ să cerceteze procesele de muncă în colectiv pentru optimizarea lor;✓ să cunoască abordările contemporane, doctrinele și școlile manageriale moderne;✓ să cunoască algoritmi de luare a deciziilor în practica managementului farmaceutic.✓ să cunoască evoluția și teoriile managementului;✓ să cunoască funcțiile managementului modern și rolul lor în activitatea de conducere;✓ să cunoască metodele de studiere a muncii și determinare a eficacității muncii farmaciștilor la diferite locuri de muncă în unitățile farmaceutice;✓ să cunoască necesitățile de dotare și organizare ergonomică a locurilor de muncă în unitățile farmaceutice;✓ să cunoască specificul managementului farmaceutic: structura, scopurile și funcțiile;✓ să cunoască tipurile de organizații, cerințele către organizația formală și caracteristicile ei;✓ să cunoască specificul funcțiilor managementului în întreprinderile farmaceutice;✓ să determine aptitudinile manageriale, stilul de conducere al conducătorului;✓ să determine specificul funcțiilor managementului farmaceutic;✓ să realizeze funcțiile de planificare, organizare, coordonare, motivare și control a diferitor activități farmaceutice;✓ să identifice factorii mediului intern și extern de influență a activității unităților farmaceutice și de adoptare a deciziilor;✓ să realizeze activitățile de dotare și organizare ergonomică a locurilor de muncă în unitățile farmaceutice;✓ să asigure securitatea muncii, respectarea regulilor sanitare de igienă personală și a muncii;✓ să realizeze funcțiile de planificare, organizare, coordonare, motivare și control pentru diferite tipuri de activități farmaceutice;✓ să poată identifica factorii mediului intern și extern de activitate a unităților farmaceutice;✓ să determine specificul utilizării diferitor metode de luare a deciziilor în activitatea farmaceutică;✓ să aplice bazele teoretice ale managementului în soluționarea problemelor practice întâlnite în activitatea farmaceutică;✓ să aplice metodele de studii manageriale în practica farmaceutică.	<p>Caracteristica generală a managementului. Elemente ale managementului în activitatea farmaceutică.</p> <p>Managementul procesului de conducere. Deciziile în procesul de dirijare. Managementul organizației.</p> <p>Managementul resurselor umane ale sistemului farmaceutic.</p>
2. Sistemul farmaceutic - parte componentă a sistemului de sănătate.	
<ul style="list-style-type: none">✓ să definească noțiunile de bază: sistem, abordare sistemică, drept, legislație, activitate farmaceutică, etc.;✓ să cunoască structura sistemului de sănătate în Republica Moldova, structura organizatorică a organelor de coordonare în asistența populației cu medicamente;✓ să cunoască rolul și scopul farmaciei și a farmacistului în cadrul sistemului de sănătate;✓ să cunoască legislația în domeniul activității farmaceutice și a medicamentului;✓ să argumenteze formele juridico-organizatorice de activitate, în vederea fondării întreprinderilor farmaceutice;✓ să definească documentele de autorizare a activității farmaceutice;✓ să determine particularitățile desfășurării activității farmaceutice;	<p>Sănătate publică. Sistemul de sănătate. Sistemul farmaceutic. Coordonarea sistemului farmaceutic.</p> <p>Noțiuni generale de drept și legislație. Legislația farmaceutică – ramură de</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017

Pag. 13/21

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">✓ să aprecieze nivelul asistenței farmaceutice și să elaboreze strategiile de optimizare a ei;✓ să aprecieze conformitatea condițiilor de desfășurare a activității farmaceutice pentru diferite întreprinderi;✓ să determine conținutul și direcțiile de realizare a conceptului de activitate farmaceutică;✓ să definească principiile generale de organizare și funcționare a întreprinderilor farmaceutice cu diverse forme juridice de activitate;	<p>legislație a sănătății.</p> <p>Activitatea farmaceutică și autorizarea exercitării ei.</p>
3. Medicamentul și activitățile de asigurare a pieței farmaceutice.	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască definițiile noțiunilor de medicament (original, generic, esențial, vital, alopatic, homeopat, etc.), om bolnav, consumator de medicamente;✓ să cunoască principiile de clasificare a medicamentelor;✓ să cunoască principiile și criteriile de autorizare a medicamentelor;✓ să cunoască structura documentației însoțitoare la solicitarea autorizării diferitor medicamente;✓ să cunoască condițiile și documentația necesară pentru producerea industrială a medicamentelor;✓ să cunoască măsurile de asigurare a calității produselor farmaceutice;✓ să cunoască principiile și condițiile de păstrare a medicamentelor;✓ să organizeze activitățile de aprovizionare a întreprinderilor farmaceutice și de furnizare farmaceutice;✓ să asigure sortimentul optimal de produse farmaceutice pentru diferite nivele de asistență farmaceutică;✓ să determine necesarul pentru diferite grupe de produse farmaceutice;✓ să întocmească comenzi (cerințe) privind aprovizionarea cu produse farmaceutice;✓ să creeze condiții de organizare a păstrării produselor farmaceutice;✓ să repartizeze produsele farmaceutice conform grupelor de organizare a păstrării;✓ să asigure organizarea păstrării conforme a produselor farmaceutice în activitatea de aprovizionare a întreprinderilor farmaceutice și spitalicești.	<p>Medicamentul și alte produse farmaceutice ca obiect de studiu al asistenței farmaceutice. Autorizarea medicamentelor.</p> <p>Asigurarea calității medicamentelor. Producerea industrială a medicamentelor.</p> <p>Aprovizionarea cu medicamente. Depozitul farmaceutic, sarcinile și funcțiile lui.</p>
4. Sistemul de asistență farmaceutică a populației în condiții de ambulator. Farmacia de acces public.	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască principiile de extindere și amplasare a farmaciilor;✓ să deprindă metodele principale de dirijare, cât și particularitățile utilizării lor în colectivul farmaceutic;✓ să cunoască activitățile de dirijare a întreprinderilor farmaceutice: planificare, organizare, motivare și control necesare pentru formularea și atingerea scopului scontat.✓ să argumenteze structura organizatorică a farmaciei de acces public în dependență de condițiile de desfășurare a activității ei;✓ să amenajeze și să doteze locurile de muncă în întreprinderile farmaceutice;✓ să repartizeze obligațiunile de serviciu între angajații întreprinderilor farmaceutice;✓ să determine necesarul de personal pentru diferite subdiviziuni ale întreprinderilor farmaceutice;✓ să selecteze cadrele pentru diferite posturi farmaceutice;✓ să organizeze regimul de lucru și activitatea întreprinderilor farmaceutice;✓ să determine necesarul în resurse umane pentru farmacie;✓ să organizeze activitatea de asistență cu medicamente, de aprovizionare, de pre-	<p>Sistemul de asistență farmaceutică a populației în condiții de ambulator. Farmacia de acces public. Sarcina și funcțiile farmaciei de acces public.</p> <p>Managerul farmaciei. Procesul de dirijare cu întreprinderea farmaceutică.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 14/21

Obiective	Unități de conținut
<p>parare a medicamentelor, de evidență și gestiune a farmaciei;</p> <ul style="list-style-type: none">✓ să analizeze situația privind nivelul de asistență farmaceutice pentru diverse teritorii administrative în baza diferitor criterii;✓ să asigure procesul decizional al activității farmaceutice;✓ să asigure respectarea eticii și deontologiei farmaceutice;	
5. Managementul serviciilor farmaceutice esențiale	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască nomenclatorul serviciilor farmaceutice esențiale;✓ să posede regulile de prescriere și eliberare a medicamentelor;✓ să posede tipurile de control farmaceutic intern;✓ să cunoască termenii de păstrare a medicamentelor preparate în farmacie;✓ să cunoască cerințele de bază ale regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;✓ să organizeze activitățile de prestare a serviciilor farmaceutice esențiale;✓ să elibereze produse farmaceutice cu și fără prescripție medicală;✓ să organizeze activitatea de producere a medicamentelor;✓ să asigure toate condițiile de respectare a regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;✓ să asigure respectarea regimului farmaceutic în procesul de preparare a medicamentelor;✓ să prepare forme farmaceutice conform prescripțiilor medicale;✓ să aplice tipurile de control farmaceutic intern și să aprecieze calitatea medicamentelor;✓ să definitiveze (eticheteze) formele farmaceutice preparate în farmacie;	<p>Normele legale de prescriere a medicamentelor.</p> <p>Primirea, taxarea și înregistrarea rețetelor.</p> <p>Organizarea procesului tehnologic de preparare a medicamentelor în farmacie. Controlul calității medicamentelor preparate în farmacie. Etichetarea medicamentelor și eliberarea lor din farmacie.</p>
6. Sistemul de asistență cu medicamente a populației în condiții de staționar	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască structura și particularităților sistemului de asistență cu medicamente a bolnavilor de staționar;✓ să cunoască și aplice în practică principiile generale de organizare și funcționare a farmaciilor instituțiilor medico-sanitare, atribuțiile, spațiul, dotarea și dirijarea lor;✓ să cunoască domeniile de activitate a farmacistului clinician, drepturilor și obligațiunile lui.✓ să cunoască și să posede regulile prescrierii medicamentelor pentru bolnavii de staționar;✓ să aplice și să utilizeze în practica instituțiilor medico-sanitare principiile Formularului Farmacoterapeutic;✓ să posede diverse procedee de analiză și să determine necesarul pentru medicamentele incluse în Formularul Farmacoterapeutic al instituției medicale;✓ să asigure organizarea funcționării eficiente a farmaciei instituției medicale;✓ să asigure crearea sortimentului de produse farmaceutice necesar instituției medicale;✓ să organizeze aprovizionarea farmaceutică a instituției medico-sanitare prin aplicarea procedurilor de achiziții centralizate;✓ să organizeze controlul păstrării și utilizării raționale a medicamentelor în secțiile spitalului;✓ să țină evidența medicamentelor și articolelor de uz medical în farmacia instituției medicale;✓ să întocmească și să prezinte rapoarte de gestiune privind circulația valorilor materiale în farmacia instituției medicale.	<p>Managementul și legislația asistenței farmaceutice a populației în condiții de staționar.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 15/21

Obiective

Unități de conținut

7. Evidența și gestiunea primară în întreprinderile farmaceutice

- ✓ să determine rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure activitatea eficientă a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure planificarea, organizarea, coordonarea și controlul activității farmaceutice;
- ✓ să posede abilități privind remunerarea și stimularea muncii;
- ✓ să posede abilități privind gestionarea resurselor umane, materiale, financiare și informaționale ale întreprinderilor farmaceutice.
- ✓ să țină evidența operațiilor de gospodărire și financiare;
- ✓ să întocmească planuri de afaceri pentru diferiți indicatori de activitate a întreprinderii farmaceutice;
- ✓ să posede deprinderi în vederea sistematizării și prelucrării datelor obținute ca rezultat al activității economice;
- ✓ să organizeze activitatea de evidență și gestiune a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să propună măsuri de asigurare a dezvoltării stabile a întreprinderii farmaceutice;
- ✓ să asigure unitatea activității de prestare a serviciilor de calitate și a activității economice a întreprinderii farmaceutice în baza principiului de obținere a beneficiului pentru sănătatea populației;

Evidența în întreprinderile farmaceutice. Prețurile produselor farmaceutice.

Evidența circulației produselor farmaceutice. Rulajul și componența lui. Stocurile de produse ale întreprinderilor farmaceutice.

Evidența circulației altor valori materiale în întreprinderile farmaceutice. Fluxul mijloacelor bănești în întreprinderile farmaceutice.

Consumurile și cheltuielile întreprinderilor farmaceutice. Evidența muncii și salarizării. Gestiunea întreprinderilor farmaceutice. Rapoartele financiare.

8. Controlul exercitării activității farmaceutice și integrității resurselor

- ✓ să cunoască particularitățile verificării integrității valorilor materiale;
- ✓ să cunoască normele legale privind controlul exercitării activității farmaceutice;
- ✓ să efectueze inventarierea diferitor tipuri de valori materiale;
- ✓ să perfecteze documentele conform rezultatelor inventarierii valorilor materiale;
- ✓ să poată aplica normele perisabilității naturale în dependență de rezultatele inventarierii valorilor materiale;
- ✓ să efectueze inspectarea farmaciilor, a altor întreprinderi farmaceutice cu scopul aprecierii calității asistenței farmaceutice.
- ✓ să selecteze și să aplice procedeele și metodele noi în activitatea farmaceutică;
- ✓ să aprecieze performanțele/neconformitățile întreprinderii farmaceutice, în baza rezultatelor inspecției;
- ✓ să propună măsuri de ajutor metodic întreprinderilor farmaceutice pentru înlăturarea neconformităților depistate în rezultatul inspecției și prevenirii încălcărilor normelor legale;

Managementul controlului exercitării activității farmaceutice.

Inventarierea valorilor materiale în întreprinderile farmaceutice.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 16/21	

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale (specifice) (CS):

CP1: Cunoașterea bazelor teoretice ale Managementului și legislației farmaceutice, a principiilor generale în elaborarea, analiza și înregistrarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice; cunoașterea principiilor generale de organizarea și funcționare a instituțiilor farmaceutice cu diferite forme juridice de activitate; cunoașterea cadrului legislativ în domeniul activității farmaceutice; cunoașterea drepturilor și a obligațiilor farmacistului.

CP2: Pronosticarea indicilor economici de bază ai farmaciei: realizările, stocuri de produse farmaceutice; cheltuieli de circulație; beneficiu; evaluarea tendințelor de dezvoltare a asistenței populației cu medicamente; aplicarea în practică a acțiunilor de consiliere a pacienților și asistență farmaceutică, evaluarea prescripțiilor medicale.

CP3: Proiectarea activității practice în sistemul farmaceutic în funcție de diversitatea rolurilor profesionale; utilizarea și adaptarea cunoștințelor teoretice din domeniul farmaciei la situațiile activității practice; eficientizarea activității profesionale prin introducerea elementelor inovatorii din domeniul farmaceuticii; aplicarea cerințelor actelor normative din domeniul farmaciei în activitatea practică a farmacistului; posedarea calculatorului ca instrument de lucru în activitatea farmaceutică teoretică și practică; stabilirea corelației dintre componentele procesului activității farmaceutice și a sistemului de asistență medicală a populației; eficientizarea continuă a activității farmaceutice prin introducerea inovațiilor și implementarea invențiilor în domeniu.

CP4: Diagnosticarea particularităților și culturii organizaționale a întreprinderilor și instituțiilor sistemului farmaceutic, unde î-și desfășoară activitatea farmacistul; proiectarea și coordonarea activității farmaceutice în diverse întreprinderi și instituții: farmacii de tip deschis; farmacii de spital; depozite farmaceutice; fabrici de medicamente, laboratoare pentru controlul calității și certificarea medicamentelor etc.; încadrarea activă a specialistului în procesul realizării misiunii entității farmaceutice; demonstrarea capacității de a lua decizii orientate spre perfecționarea sistemului farmaceutic.

CP5: Determinarea criteriilor de evaluare a eficacității sistemului farmaceutic și de activitate personală în funcție de condițiile reale și în context social concret; determinarea modalităților de dirijare a activității farmaceutice în baza rezultatelor evaluării; identificarea problemelor de cercetare în domeniul farmaciei; cunoașterea metodologiei cercetării științifice în activitatea practică de farmacist sau conducător al unității farmaceutice.

CP6: Adoptarea mesajelor la diverse medii socio-culturale, inclusiv prin comunicarea în mai multe limbi străine; utilizarea capacităților de rezolvare a problemelor de situație în activitatea farmaceutică prin colaborare cu medicii; promovarea principiilor de toleranță și compasiune față de pacienți; utilizarea tehnologiilor informaționale (și a computerului) în activitatea farmaceutică;

Competențele transversale (CT):

CT1: Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor; respectarea normelor de etică și deontologie farmaceutică la prepararea, analiza, transportarea și eliberarea remediilor medicamentoase populației și instituțiilor medicale.

CT2: Identificarea necesităților de formare profesională în funcție de evoluția sistemului farmaceutic; determinarea priorităților în formarea profesională continuă a farmacistului; aprecierea schimbărilor parvenite în sistemul farmaceutic drept condiție a funcționalității lui.

CT3: Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 17/21	

Finalități de studiu:

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- Să cunoască structura sistemului de sănătate, componentele interne și factorii externi de influență asupra activității sistemului;
- Să cunoască structura sistemului farmaceutic, subsistemele componente, interacțiunile reciproce și influența factorilor externi determinanți ai funcționării sistemului;
- Să posede deprinderi de analiză a situației și nivelului de asistență farmaceutică la diferite niveluri;
- Să cunoască tipurile de întreprinderi farmaceutice, să poată organiza fondarea întreprinderilor farmaceutice și organizarea activității lor;
- Să cunoască și să aplice în practica farmaceutică toate normele juridice stabilite în legislația farmaceutică și legislația conexasă activității farmaceutice;
- Să cunoască condițiile de exercitare a activității farmaceutice și să poată definitiva și prezenta setul de documente autorităților de reglementare pentru autorizarea exercitării;
- Să cunoască performanțele medicamentelor și altor produse farmaceutice și să poată prezenta documentele caracterizatoare pentru procedurile de autorizare, fabricație, import și distribuție;
- Să cunoască și să poată aplica în practica farmaceutică standardele de asigurare a performanțelor medicamentelor: Regulilor de bune practici de laborator, de testări clinice, de fabricație, de transportare, depozitare, păstrare și distribuție, de practică farmaceutică;
- Să cunoască și să asigure controlul farmaceutic intern și controlul de stat al calității medicamentelor la toate etapele de circulație a lor pe piața farmaceutică;
- Să posede regulile de bază de prescriere și recomandare a medicamentelor pentru bolnavii de ambulatoriu și de staționar;
- Să evolueze prescripțiile medicale din punct de vedere a compatibilităților, dozelor, prețurilor și altor reglementări în vigoare;
- Să fie capabil să organizeze asistența farmaceutică a populației în condiții de ambulatoriu și de staționar;
- Să posede și să organizeze monitorizarea procesului de utilizare rațională a medicamentelor, inclusiv și prin realizarea procedeele stabilite de farmacovigilență;
- Să poată planifica activitatea economică, asigura realizarea planurilor și ținerea evidenței primare a operațiilor economice, întocmi rapoartele de gestiune și determina rezultatele activității economice a întreprinderii;
- Să posede și să aplice în practică politicile și procedeele stabilite de legislație privitor la prețurile medicamentelor;
- Să poată realiza selectarea și toate procedurile ce țin de circulația și evidența resurselor umane în practică farmaceutică;
- Să cunoască și să aplice în practică procedeele de asigurare și control al integrității valorilor materiale.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1	Lucrul cu manualul și actele legislative și normative.	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Utilizarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție.	1. Calitatea sugestiilor formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului I și II

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 18/21

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
2	Pregătirea unui referat (temele se propun) și a prezentării lui.	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui.	1. Calitatea sistematizării materialului informațional selectat de sine-stătător. 2. Concordanța informației cu tema propusă. 3. Gradul de argumentare a concluziilor. 4. Ingeniozitatea în pregătirea prezentării, creativitate. 5. Utilizarea surselor bibliografice.	Pe parcursul semestrului I și II
3.1	Scrierea unui eseu (temele se propun)	Analiza materialelor în care subiectul dat este luat în discuție. Analiza materialelor, comparând diferite puncte de vedere la această problemă. Expunerea în formă de teze a teoriei, dovezilor și opiniilor specialiștilor. Formularea și expunerea poziției proprii pe această temă.	1. Calitatea sistematizării materialului informațional. 2. Capacitatea de a înțelege și analiza subiectul. 3. Capacitatea de a formula și expune propria poziție pe această temă. 4. Capacitatea de a utiliza creativitatea și cunoștințele obținute. 5. Prezentarea surselor bibliografice.	Pe parcursul semestrului I și II
3.2	Studiu de caz pe o problemă de actualitate	Alegerea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Capacitatea de a identifica probleme de actualitate. 2. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. 3. Capacitatea de a formula și expune propria poziție pe această temă. 4. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute. 5. Utilizarea surselor bibliografice.	Pe parcursul semestrului I și II
3.3	Analize în domeniul politicilor din domeniul farmaceutic	Analiza și sinteza unor experiențe de politici recunoscute. Selectarea necesităților populației, cercetarea propriei zisă, utilizarea/rezultatul cercetării; confirmarea sau infirmarea ipotezei preconizate.	1. Capacitatea de gândire și abordare a problemelor sistemică și situațională. 2. Prezentarea rezultatelor cercetării sub forma unei diagrame cauză-efect-rezultat. 3. Capacitatea de înțelegere a metodelor disponibile pentru analiza efectelor intervențiilor politice. 4. Integrarea perspectivelor personale în elaborarea politicilor farmaceutice. 5. Utilizarea surselor bibliografice.	Pe parcursul semestrului I și II.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 19/21	

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- **Metode de predare și învățare utilizate**

Curs, lucrări practice, lucrul individual, practica didactică. Cursurile sunt susținute de către titularii cursului. Lucrările practice sunt individualizate. Fiecare student îndeplinește de sine stătător problemele prevăzute în caietul pentru lucrări practice sau pe formulare tip. La finele orelor practice fiecare temă din caietul de lucrări practice este verificată și semnată de către profesor. În procesul de învățare, pentru evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se utilizează diverse procedee: observația, analiza, comparația, modelarea, etc.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

Pe parcursul studiilor se utilizează unele procedee specifice: „Brainstorming”, „Interviuri de grup”, „Studii de caz”, etc. Lucrul individual în procesul de învățare include studiul de sine stătător al unor subiecte la indicația profesorului, studiul materialului suplimentar pentru fiecare tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile prin rețelele de comunicare ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice, pregătirea către totalizări.

Lucrul individual în procesul de învățare include studiul materialului suplimentar pentru fiecare tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile prin rețelele de comunicare ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice. Fiecare student către finele studiului disciplinei trebuie să prezintă și să susțină un referat sub formă de lucrare de curs, cu tematica la indicația profesorului, ce se încadrează în temele studiate.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă: control frontal sau/și individual al nivelului de pregătire către lucrările de laborator prin testare, lucrări de control, discuții în grup, analiza studiilor de caz. Pe parcursul îndeplinirii lucrărilor de laborator – rezolvarea problemelor și exercițiilor, realizarea unor jocuri de rol la subiectele îndeplinite, verificările rezultatelor îndeplinirii lucrărilor de laborator.

Pe parcursul anului de studiu se organizează 4 totalizări (câte 2 în fiecare semestru) în formă scrisă/oral și sub formă de test-control. Nota în formă scrisă/oral se calculează incluzând și rezultatele verificărilor curente.

Intermediară. Semestrul VII se finalizează cu colocviu. Nota de la colocviu se calculează în baza primelor două totalizări și lucrului individual al studentului. Notele 5 și mai mari se echivalează cu calificativul „atestat”, care se va trece în carnetul de note.

La sfârșitul anului de studiu se calculează nota medie anuală, în baza notelor pozitive de la toate totalizările și lucrului individual al studentului.

Finală: Examen complex după semestrul VIII din 3 etape: deprinderi practice, test-control și interviu oral.

Nota finală (ponderată) se calculează în baza notelor pozitive (≥ 5) ale tuturor părților constitutive: nota medie anuală – 30%, deprinderile practice – 20%, test-controlul – 20% și interviul oral – 30%.

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (deprinderi practice, testare, interviu oral) - vor fi exprimate în numere conform scalei de notare, indicată în tabel.

Nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017
Pag. 20/21

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,00	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Notă: Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Safta V., Brumărel M., Ciobanu N., Adauji S. - Management și legislație farmaceutică, - F.E.P. „Tipografia Centrală”, - Chișinău, 2012.
2. Procopișin V., Safta V., Brumărel M. - Bazele activității farmaceutice, - F.E.P. “Tipografia Centrală”, - Chișinău, 2002, versiunea în limba rusă: Кишинэу, 2003.
3. Reglementarea activității farmaceutice. (Culegere de acte legislative și normative) / Colectiv de autori: redactor responsabil – VASILE PROCOPÎȘIN, Editura „Vector”, 2007, – F.E.P. “Tipografia Centrală”, – Chișinău, 2007.

B. Suplimentară

1. Voitcu M., Cărăușu Elena-Mihaela - Marketingul medicamentelor, Editura Gr. T. Popa, Iași, 2004.
2. Ețco C. - Management în sistemul de sănătate. Chișinău, Ed. Epigraf, 2006.
3. Carată A. - Management, marketing și legislație farmaceutică. Management în domeniul farmaceutic. - Vol. I. Ed. a 2-a, rev., Ed. didactică și pedagogică, R.A., - București, 2008.
4. Voitcu M., Cărăușu Elena-Mihaela - Management sanitar și farmaceutic., Iași, Ed. „Gr. T. Popa”, UMF, 2003.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017

Pag. 21/21

5. Tootelian, D. H., Wertheimer, A. I., Mikhailitchenko, A. Essentials of Pharmacy Management, Pharmaceutical Press, 2012, 446 p. ISBN 978-085-711-018-3.
6. Herist, K. N., Rollins, B., Perri, M. Financial Analysis in Pharmacy Practice, Pharmaceutical Press, 2011, 225 p. ISBN 978-085-369-897-5.
7. Chisholm-Burns, M. A., Vaillancourt, M. A., Shepherd, M. Pharmacy Management, Leadership, Marketing, and Finance, Jones & Bartlett Publishers, second edition, 2012, 600 p. ISBN 978-144-965-725-3.
8. Aparasu, R. R. Research Methods for Pharmaceutical Practice and Policy, Pharmaceutical Press, 2011, 310 p. ISBN 978-085-369-880-7.
9. Ghid farmacoterapeutic=фармакотерапевтический справочник /С. Matcovschi, V. Procopișin, B. Parii. - Ch.: Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”. 2006. 1424 p.
10. Tăerel Adriana-Elena Resursele sistemului farmaceutic – componente ale politicii medicamentului. Editura Tehnoplast, - București, 2009.
11. Standardele Naționale de Contabilitate, vol. 1 și 2 // Moldpres, Chișinău, 1998.
12. Crișan O. Profesii de farmacist. Probleme de legislație, Cluj-Napoca, Ed. Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2001.
13. Managementul afacerilor mici și mijlocii (coordonator C. RUSU); Chișinău, Ed. LOGOS, 1993.
14. Лозовая Г., Лопатин П., Глембоцкая Г.; Менеджмент фармацевтической организации. Москва, МЦФЭР, 2000.